सलिलान्निर्गच्छंतमनुगतःसन् हिरण्यवत्कपिशाःकेशाः यस्यदैत्यस्य झषोमकरः करालादंष्ट्रायस्य अशनिवन्निस्वनोयस्य निर्लज्जानामसतां किंविगर्हितमस्तिनिंदाभयाभावात् पलायनंनायुक्तमित्यर्थः वस्तुतस्तुगतह्रियः प्राप्तह्रियोनसंतोयेभ्यः तेषांकृपालूनांकिंविगर्हितं नकिंचित् अतःकृपालुत्वाद्दंष्ट्राश्रितभूरक्षणार्थंकिंचित्पलायनमपिननिंदितमित्यर्थः यद्वा लोकोपकारायभुवमुद्धरतोऽनुद्रवणमनुचितंमन्वानोदैत्यआत्मानमेवाधिक्षिपति गतह्रियांस्वार्थैकपराणामसतामस्माकंकिंविगर्हितगणनास्ति अपितुनास्त्येव धिगस्मानित्यब्रवीदित्यर्थः ॥ ७ ॥ सभगवान्विश्वसृजाभिष्टुतोविबुधैश्चप्रसूनैरापूर्यमाणः पाठांतरेविश्वसृजांप्रसूनैर्विबुधैरभिष्टुतइति सलिलस्योदस्तात्उपरिव्यवहारगोचरेदेशे गांविन्यस्यस्व

तंनिःसरंतंसलिलादनुद्रुतोहिरण्यकेशोद्विरदंयथाझषः ॥ करालदंष्ट्रोऽशनिनिःस्वनोऽब्रवीद्गतह्रियांकिंत्वसतांविगर्हितम् ॥ ७ ॥ सगामुदस्तात्सलिलस्यगोचरेविन्यस्यतस्यामदधात्स्वसत्वम् ॥ अभिष्टुतोविश्वसृजाप्रसूनैरापूर्यमाणोविबुधैःपश्यतोरेः ॥ ८ ॥ परानुषक्तंतपनीयोपकल्पंमहागदंकांचनचित्रदंशम् ॥ मर्माण्यभीक्ष्णंप्रतुदंतंदुरुक्तैःप्रचंडमन्युःप्रहसंस्तंबभाषे ॥ ९ ॥ श्रीभगवानुवाच सत्यंवयंभोवनगोचरामृगायुष्मद्विधान्मृगयेग्रामसिंहान् ॥ नमृत्युपाशैःप्रतिमुक्तस्यवीराविकत्थनंतवगृण्हंत्यभद्र ॥ १० ॥ एतेवयंन्यासहरारसौकसांगतह्रियोगदयाद्राविताःस्ते ॥ तिष्ठामहेऽथापिकथंचिदाजौस्थेयंक्वयामोबलिनोत्पाद्यवैरम् ॥ ॥ ११ ॥ त्वंपद्रथानांकिलयूथपाधिपोघटस्वनोऽस्वस्तयआश्वनूहः ॥ संस्थाप्यचास्मानप्रमृजाशुस्वकानांयःस्वांप्रतिज्ञांनातिपिपर्त्यसभ्यः ॥ १२ ॥

सत्वमाधारशक्तिंनिहितवान् अरेस्तस्यपश्यतएव ॥ ८ ॥ पराक्पृष्ठतोऽनुषक्तंलग्नं तपनीयोपकल्पंसुवर्णाभरणम् कांचनमयंचित्रं दंशःकवचंयस्यतंदैत्यं प्रचंडमन्युत्वम् अधिक्षेपादिकंचानुकरणमात्रं दैत्यस्यवाक्यभीतानांदेवानांभयनिवृत्तये वस्तुतस्तेनतथाऽनुक्तत्वेनकोपादिहेत्वभावात् ॥ ९॥ ग्रामसिंहान्शुनः प्रतिमुक्तस्यबद्धस्यविकत्थनंश्लाघाम् ॥१० ॥ न्यासहराः निक्षेपहराः द्राविताः पलायनंकारिताः अथापि असमर्थाअपितिष्ठामः तत्किंयतः स्थेयंस्थातव्यमेवास्माभिः तत्किमित्याह क्वयामः गंतव्यदेशाभावात् ॥ ११ ॥ पद्रथानांपदातीनांयेयूथपास्तेषामधिपः मुख्यइत्यर्थः अस्वस्तयेपराभवार्थम् आशुघटस्वयतस्व अनूहोनिर्वितर्कःयोनातिपिपर्तिनपूरयतिपालयतिवा असावसभ्यः सभायामनर्हः ॥ १२ ॥